

2026-01-0810

Na podlagi četrtega odstavka 9. člena in drugega odstavka 10. člena Zakona o hrani (Uradni list RS, št. 100/25) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

**Pravilnik o kakovosti in označevanju sadnih sokov in nekaterih podobnih proizvodov,
namenjenih prehrani ljudi**

**I. POGLAVJE
SPLOŠNA DOLOČBA**

**1. člen
(vsebina)**

Ta pravilnik določa minimalno kakovost ter označevanje sadnih sokov in nekaterih podobnih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: proizvod), namenjenih prehrani ljudi, v skladu z Direktivo Sveta 2001/112/ES z dne 20. decembra 2001 o sadnih sokovih in nekaterih podobnih proizvodih, namenjenih za prehrano ljudi (UL L št. 10 z dne 12. 1. 2002, str. 58), zadnjič spremenjeno z Direktivo (EU) 2024/1438 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o spremembi direktiv Sveta 2001/110/ES o medu, 2001/112/ES o sadnih sokovih in nekaterih podobnih proizvodih, namenjenih za prehrano ljudi, 2001/113/ES o sadnih džemih, želejih, marmeladah in sladkani kostanjevi kaši, namenjeni za prehrano ljudi, ter 2001/114/ES o nekaterih vrstah delno ali v celoti dehidriranega konzerviranega mleka za prehrano ljudi (UL L št. 2024/1438 z dne 24. 5. 2024), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2001/112/ES).

**II. POGLAVJE
SUROVINE**

**2. člen
(sadje)**

(1) Sadje so vse vrste sadja, vključno s paradižnikom.

(2) Sadje mora biti zdravo, primerno zrelo, sveže ali konzervirano s fizikalnimi postopki ali obdelavami, vključno z obdelavo po pobiranju pridelka.

**3. člen
(sadna kaša)**

Sadna kaša je proizvod, ki lahko fermentira, a ni fermentiran, pridobljen z ustreznimi fizikalnimi postopki, kot so pasiranje, drobljenje ali mletje užitnega dela sadja, celega ali olupljenega, ne da bi odvzeli sok.

4. člen (zgoščena sadna kaša)

(1) Zgoščena sadna kaša je proizvod, pridobljen iz sadne kaše, ki se ji s fizikalnimi postopki odvzame določen delež vsebovane vode.

(2) Zgoščeni sadni kaši se lahko povrne aroma, ki se pridobi z ustreznimi fizikalnimi postopki, kot je opredeljeno v 19. členu tega pravilnika, pri čemer se mora v celoti pridobiti iz enake vrste sadja.

5. člen (arome)

Ne gleda na uredbo EU, ki ureja arome in nekatere sestavine živil z aromatičnimi lastnostmi za uporabo v in na živilih, se arome za povrnitev pridobijo med predelovanjem sadja z uporabo ustreznih fizikalnih postopkov. Ti fizikalni postopki se lahko uporabijo za to, da se obdrži, ohrani ali stabilizira kakovost arome ter vključujejo zlasti stiskanje, ekstrakcijo, destilacijo, filtracijo, adsorpcijo, izhlapevanje, razstavljanje in zgoščevanje. Aroma se pridobi iz užitnega dela sadja, lahko pa je tudi hladno stiskano olje iz lupine citrusov in komponent iz pešk.

6. člen (sladkorji)

Sladkorji za proizvodnjo sadnih nektarjev so:

- fruktozni sirup;
- sladkorji, ki izvirajo iz sadja;
- sladkorji, opredeljeni v pravilniku, ki ureja sladkorje;
- med kot je opredeljen v pravilniku, ki ureja med.

7. člen (pulpa ali sadne celice)

Pulpa ali sadne celice so proizvod, pridobljen iz užitnih delov sadja enake vrste, ne da bi odvzeli sok. Pri sadežih citrusov so pulpa ali sadne celice tudi mehurčki soka, pridobljenega iz mesnatega dela plodu.

III. POGLAVJE PROIZVODI

8. člen (sadni sok)

(1) Sadni sok je nefermentiran proizvod, pridobljen iz užitnega dela sadja, pridobljenega iz ene ali več vrst zdravega in zrelega sadja, svežega ali konzerviranega s hlajenjem ali zamrzovanjem, in ima barvo, aromo in okus, značilne za sok iz sadja, iz katerega je pridobljen.

(2) Aroma, sadna pulpa in sadne celice, pridobljene z ustreznimi fizikalnimi postopki iz iste vrste sadja, se lahko soku povrnejo.

(3) V primeru citrusov mora biti sadni sok pridobljen samo iz mesnatega dela plodu. Ne glede na prejšnji stavek pa se sok iz limete lahko pridobiva iz celega sadeža.

(4) Če se sok pridobi iz sadja s peškami, semeni in lupino, se deli ali sestavni deli pešk, semen in lupine ne uporabijo v soku. Ta določba se ne uporablja za primere, kadar delov ali sestavnih delov pešk, semen in lupine ni mogoče odstraniti z dobrimi proizvodnimi praksami.

(5) Pri proizvodnji sadnega soka je dovoljeno mešanje sadnega soka s sadno kašo.

9. člen **(sadni sok iz koncentrata)**

(1) Sadni sok iz koncentrata ali sadni sok iz zgoščenega sadnega soka (v nadaljnjem besedilu: sadni sok iz koncentrata), je proizvod, pridobljen iz rekonstituiranega zgoščenega sadnega soka, kakor je opredeljen v 10. členu tega pravilnika s pitno vodo, ki izpolnjuje merila iz uredbe, ki ureja pitno vodo.

(2) Aroma, pulpa in sadne celice, ki se pridobijo z ustreznimi fizikalnimi postopki iz iste vrste sadja, se lahko sadnemu soku iz koncentrata povrnejo.

(3) Delež topnih suhih snovi končnega izdelka mora doseči najmanjšo stopnjo Brix za rekonstituirani sok, kot je določeno v Prilogi V Direktive 2001/112/ES.

(4) Če je sok iz koncentrata izdelan iz sadja, ki ni navedeno v Prilogi V Direktive 2001/112/ES, je najmanjša stopnja Brix rekonstituiranega sadnega soka stopnja Brix soka, ki je bil pridobljen iz sadja pred izdelavo zgoščenega sadnega soka.

(5) Pri proizvodnji sadnega soka iz koncentrata je dovoljeno mešanje sadnega soka oziroma koncentrata s sadno kašo oziroma z zgoščeno sadno kašo.

10. člen **(zgoščeni sadni sok)**

(1) Zgoščeni sadni sok je proizvod, pridobljen tako, da se sadnemu soku iz ene ali več vrst sadja fizično odvzame določen delež vsebovane vode. Če je izdelek namenjen neposredni potrošnji, je treba odvzeti najmanj 50 % vsebovane vode.

(2) Aroma, pulpa in sadne celice, pridobljene z ustreznimi fizikalnimi postopki iz iste vrste sadja, se lahko zgoščenemu sadnemu soku povrnejo.

11. člen **(z vodo ekstrahiran sadni sok)**

Z vodo ekstrahiran sadni sok je sadni sok iz vodnega ekstrakta sadja, pridobljen z difuzijo vode:

- iz mesnatega celega sadeža, katerega soka ni mogoče pridobiti z nobenim drugim fizikalnim postopkom, ali
- sušenega celega sadja.

12. člen **(sadni sok v prahu)**

Sadni sok v prahu je dehidriran sadni sok, pridobljen tako, da se sadnemu soku iz ene ali več vrst sadja s fizikalnimi postopki odvzame vsebovana voda.

13. člen **(sadni nektar)**

(1) Sadni nektar je proizvod, ki lahko fermentira, a ni fermentiran, in je pridobljen z dodatkom vode, z ali brez dodajanja sladkorjev oziroma medu proizvodom iz 8., 9. ali 10. člena tega pravilnika, sadni kaši, zgoščeni sadni kaši oziroma mešanici teh proizvodov.

(2) Poleg zahtev iz prejšnjega odstavka mora sadni nektar izpolnjevati tudi zahteve iz Priloge IV Direktive 2001/112/ES.

(3) Pri proizvodnji sadnih nektarjev z nižjo energijsko vrednostjo se lahko sladkorji deloma ali v celoti nadomestijo s sladili v skladu s predpisi, ki urejajo aditive za živila.

(4) Aroma, pulpa in sadne celice, pridobljene z ustreznimi fizikalnimi postopki iz iste vrste sadja, se lahko sadnemu nektarju povrnejo.

14. člen **(sadni sok z manj sladkorja)**

(1) Sadni sok z manj sladkorja je proizvod, pridobljen iz sadnega soka, kateremu je količina naravno prisotnih sladkorjev, zmanjšana za vsaj 30 % z uporabo postopka, dovoljenega pod pogoji iz 19. člena tega pravilnika, ki ohranja vse druge bistvene fizikalne, kemijske, organoleptične in prehranske lastnosti povprečne vrste soka sadja, iz katerega je pridobljen.

(2) Sadni sok z manj sladkorja se lahko pridobi z mešanjem sadnega soka z manj sladkorja s sadnim sokom, sadno kašo ali obema.

15. člen **(sadni sok z manj sladkorja iz koncentrata)**

(1) Sadni sok z manj sladkorja iz koncentrata ali sadni sok z manj sladkorja iz zgoščenega sadnega soka (v nadaljnjem besedilu: sadni sok z manj sladkorja iz koncentrata) je proizvod:

- pridobljen iz sadnega soka iz koncentrata, kateremu je količina naravno prisotnih sladkorjev, zmanjšana za vsaj 30 % z uporabo postopka, dovoljenega pod pogoji iz 19. člena tega pravilnika, ki ohranja vse druge bistvene fizikalne, kemijske, organoleptične in prehranske lastnosti povprečne vrste soka sadja, iz katerega je pridobljen, ali

- pridobljen z rekonstrukcijo zgoščenega sadnega soka z manj sladkorja s pitno vodo, ki izpolnjuje merila iz uredbe, ki ureja pitno vodo.

(2) Sadni sok z manj sladkorja iz koncentrata se lahko pridobi z mešanjem sadnega soka z manj sladkorja iz koncentrata z enim ali več proizvodom:

- sadni sok;
- sadni sok iz koncentrata;
- sadni sok z manj sladkorja;
- zgoščena sadna kaša;
- sadna kaša.

16. člen **(zgoščeni sadni sok z manj sladkorja)**

(1) Zgoščeni sadni sok z manj sladkorja je proizvod:

- pridobljen iz zgoščenega sadnega soka iz prvega odstavka 10. člena tega pravilnika, kateremu je količina naravno prisotnih sladkorjev, zmanjšana za vsaj 30 % z uporabo postopka,

dovoljenega pod pogoji iz točke 3, dela II Priloge I Direktive 2001/112/ES, ki ohranja vse druge bistvene fizikalne, kemijske, organoleptične in prehranske lastnosti povprečne vrste produkta, ali

– pridobljen iz sadnega soka z manj sladkorja iz prvega odstavka 14. člena tega pravilnika, ki mu je s fizikalnimi postopki odvzet določen delež vsebovane vode.

(2) Če je proizvod iz druge alineje prejšnjega odstavka namenjen neposredni potrošnji, mu je treba odvzeti najmanj 50 % vsebovane vode.

IV. POGLAVJE DOVOLJENE SESTAVINE, OBDELAVE IN SNOVI

17. člen

(splošno)

(1) Pri pripravi sadnih sokov, sadnih kaš in sadnih nektarjev se uporabijo vrste sadja, ki ustrezajo botaničnemu imenu iz Priloge V Direktive 2001/112/ES, in so poimenovane s proizvodnim imenom za zadevno sadje ali s splošnim imenom za izdelek. Pri vrstah sadja, ki niso vključene v Prilogo V Direktive 2001/112/ES, se uporabi pravilno botanično ali splošno ime.

(2) Pri sadnem soku kot stopnja Brix velja stopnja Brix soka, ki je bil pridobljen iz sadja, in se ne spremeni, razen pri mešanju s sokom iz enake vrste sadja.

(3) Najmanjša stopnja Brix, določena v Prilogi V Direktive 2001/112/ES za rekonstituirani sadni sok in rekonstituirano sadno kašo, ne zajema topnih suhih snovi kakršnih koli dodanih neobveznih sestavin in aditivov.

18. člen

(dovoljene sestavine)

(1) Proizvodom iz tega pravilnika se lahko dodajo samo naslednje sestavine:

a) vitamini in minerali, kot je določeno z Uredbo (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o dodajanju vitaminov, mineralov in nekaterih drugih snovi živilom (UL L št. 404 z dne 30. 12. 2006, str. 26), zadnjič spremenjeno z Uredbo Komisije (EU) št. 2025/2224 z dne 5. novembra 2025 o spremembi Priloge II k Uredbi (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter Priloge II k Direktivi 2002/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede mononatrijeve soli L-5-metiltetrahidrofolne kisline kot vira folne kisline, ki se dodaja živilom, in kot vira folata, ki se uporablja pri proizvodnji prehranskih dopolnil (UL L št. 2025/2224 z dne 6. 11. 2025);

b) aditivi za živila v skladu z Uredbo (ES) št. 1333/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o aditivih za živila (UL L št. 354 z dne 31. 12. 2008, str. 16), zadnjič spremenjeno z Uredbo Komisije (EU) 2025/2084 z dne 17. oktobra 2025 o spremembi Uredbe (ES) št. 1333/2008 Evropskega parlamenta in Sveta glede uporabe izvlečka Quillaia (E 999) in Uredbe Komisije (EU) št. 231/2012 glede specifikacij za izvleček Quillaia (E 999) (UL L št. 2025/2084 z dne 20. 10. 2025); (v nadaljnjem besedilu Uredba 1333/2008/ES);

c) sadnemu soku, sadnemu soku iz koncentrata in zgoščenemu sadnemu soku, sadnemu soku z manj sladkorja, sadnemu soku z manj sladkorja iz koncentrata in zgoščenemu sadnemu soku z manj sladkorja se lahko povrnejo aroma, pulpa in sadne celice;

č) grozdnemu soku se lahko ponovno dodajo soli vinskih kislin;

d) sadnim nektarjem se lahko dodajo:

– povrnjena aroma, pulpa in sadne celice,

– sladkorji oziroma med do 20 % skupne teže končnih proizvodov iz dela I Priloge IV Direktive 2001/112/ES, do 15 % skupne teže končnih proizvodov iz dela II Priloge IV Direktive 2001/112/ES, do 10 % skupne teže končnih proizvodov iz III dela Priloge IV Direktive 2001/112/ES,

– sladila.

e) proizvodom iz točke (a), prve alineje točke (b), točke (c), druge alineje točke (e) in točke (h) Priloge III Direktive 2001/112/ES je dovoljeno dodati sladkor oziroma med;

f) izdelkom iz 8. do 16. člena tega pravilnika je za uravnavanje kislosti dovoljeno dodajati limonin oziroma limetin sok ali zgoščen limonin oziroma limetin sok, in sicer do 3 g na liter soka, izražen kot brezvodna citronska kislina;

g) sadnemu soku z manj sladkorja in sadnemu soku z manj sladkorja iz koncentrata je dovoljeno dodati vodo v obsegu, ki je nujno potreben za povrnitev vode, izgubljene zaradi postopka zmanjšanja vsebnosti sladkorjev;

h) paradižnikovemu soku in paradižnikovemu soku iz zgoščenega paradižnikovega soka se lahko dodajo sol, začimbe in aromatična zelišča.

(2) Ne glede na točko b) prejšnjega odstavka sladila niso dovoljena pri proizvodnji proizvodov iz 8., 9., 10., 11., 12., 14., 15. in 16. člena tega pravilnika.

(3) Trditev, da sadnemu nektarju niso bili dodani sladkorji, in katera koli trditev z enakim pomenom za potrošnika, je lahko navedena med označbami samo, če sadni nektar ne vsebuje nobenih dodanih mono- ali disaharidov ali katerih koli drugih živil, uporabljenih zaradi njihovih sladilnih lastnosti, vključno s sladili, kot so opredeljena v Uredbi 1333/2008/ES. Če se uporabi taka trditev, mora biti na označbi navedena tudi naslednja navedba: »vsebuje naravno prisotne sladkorje«.

19. člen

(dovoljene obdelave in snovi)

(1) Pri proizvodnji proizvodov iz tega pravilnika so dovoljene naslednje obdelave:

- mehanski postopki ekstrakcije;
- običajni fizikalni postopki, vključno z ekstrakcijo vode (difuzija) iz užitnega dela sadja, razen pri grozdju za proizvodnjo zgoščenih sadnih sokov, pod pogojem, da tako proizvedeni zgoščeni sadni sokovi ustrezajo zahtevam iz 10. člena tega pravilnika;
- pri grozdnem soku, kjer je bilo grozdje obdelano z žveplovim dioksidom, je dovoljeno razžveplanje s fizikalnimi postopki, pod pogojem, da skupna količina SO₂ v končnem izdelku ne presega 10 mg/l;
- pri sadnemu soku z manj sladkorja, sadnemu soku z manj sladkorja iz koncentrata in zgoščenemu sadnemu soku z manj sladkorja so dovoljeni le postopki za zmanjšanje količine naravno prisotnih sladkorjev v obsegu, v katerem ohranjajo vse druge bistvene fizikalne, kemijske, organoleptične in prehranske lastnosti povprečne vrste soka sadja, iz katerega so pridobljeni, in sicer membranska filtracija in fermentacija kvasa.

(2) Pri proizvodnji proizvodov iz tega pravilnika so dovoljene naslednje snovi:

- a) encimski pripravki: pektinaze (za razgradnjo pektina), proteinaze (za razgradnjo proteinov) in amilaze (za razgradnjo škroba), ki izpolnjujejo zahteve iz predpisa, ki ureja encime za živila;
- b) užitna želatina;
- c) tanini;
- č) silica sol;
- d) oglje;
- e) dušik;
- f) bentonit kot adsorpcijska glina;
- g) kemično inertna filtracijska sredstva in sredstva za pospeševanje sedimentacije (vključno s perlitom, diatomejsko zemljo, celulozo, netopnim poliamidom, polivinilpolipirolidonom, polistirenom), ki so v skladu s predpisi, ki določajo materiale in izdelke, namenjene za stik z živil;
- h) kemično inertna sredstva za adsorpcijo, ki so v skladu s predpisi, ki določajo materiale in izdelke, namenjene za stik z živil, in se uporabljajo za znižanje vsebnosti limonoida in naringina v soku citrusov, ne da bi se znatno spremenila vsebnost limonoidnih glukozidov, kislin, sladkorjev (vključno z oligosaharidi) ali mineralov;
- i) rastlinske beljakovine iz pšenice, graha, krompirja ali sončničnih semen za bistrenje.

V. POGLAVJE OZNAČEVANJE

20. člen (splošno)

Proizvodi iz tega pravilnika morajo biti označeni v skladu s predpisi, ki urejajo predpakirana živila, in s tem predpisom.

21. člen (pogoji za označevanje)

(1) Imena proizvodov, navedena v 8. do 16. členu tega pravilnika, se uporabljajo samo za proizvode iz navedenih členov in za njihovo poimenovanje v prometu. Imena določenih proizvodov se lahko nadomestijo s posebnimi poimenovanji, navedenimi v Prilogi III Direktive 2001/112/ES. Posebno poimenovanje iz dela II Priloge III Direktive 2001/112/ES, se lahko uporabi v enem ali več uradnih jezikih Evropske unije.

(2) Če je proizvod iz ene vrste sadja, se beseda »sadni« nadomesti z označbo, izpeljano iz vrste sadja.

(3) Pri proizvodih, proizvedenih iz dveh ali več vrst sadja, razen pri uporabi limoninega oziroma limetinega soka, je ime proizvoda sestavljeno iz uporabljenih vrst sadja po padajočem vrstnem redu glede na volumsko vsebnost vključenih sadnih sokov ali kaše, kot je navedeno na seznamu sestavin. Pri proizvodih, proizvedenih iz treh ali več vrst sadja, se navedba o uporabljenih vrstah sadja lahko nadomesti z besedami »več vrst sadja« ali s podobnim besedilom ali z navedbo števila vrst uporabljenega sadja.

(4) Pri rekonstituciji proizvodov iz 9. člena tega pravilnika v njihovo prvotno stanje s pomočjo snovi, ki so za to nujno potrebne, na označbi ni treba navesti vseh sestavin, uporabljenih v ta namen.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek mora biti dodatek pulpe ali sadnih celic sadnemu soku v skladu s 18. členom tega pravilnika naveden na označbi.

(6) Ne glede na uredbo EU, ki ureja zagotavljanje informacij o živilih potrošnikom, mora označba za mešanice sadnega soka iz koncentrata ali sadni sok z manj sladkorja iz koncentrata, s sadnim sokom ali sadnim sokom z manj sladkorja, pa tudi za sadni nektar, ki je pridobljen v celoti ali delno iz enega ali več zgoščenih proizvodov, vsebovati besedilo »iz koncentrata(-ov)« oziroma »iz zgoščenega(-nih) soka(-ov)« ali »delno iz koncentrat(-ov)« oziroma »delno iz zgoščenega(-nih) soka(-ov)«. Ta navedba mora biti v neposredni bližini imena proizvoda, dobro izstopati iz ozadja, zapisana z jasno vidnimi črkami.

(7) Pri sadnih nektarjih mora označba vsebovati najmanjšo vsebnost sadnega soka, sadne kaše ali mešanice teh sestavin s podatkom »sadni delež najmanj:... %«. Ta navedba mora biti v istem vidnem polju kot ime proizvoda.

(8) Navedba »sadni sokovi vsebujejo samo naravno prisotne sladkorje« se lahko navede na označbi v istem vidnem polju kot ime proizvodov iz 8., 9., 10., 11., 12., 14., 15. in 16. člena tega pravilnika.

22. člen (označevanje zgoščenega sadnega soka)

Označba zgoščenega sadnega soka, ki ni namenjen končnemu potrošniku, mora vsebovati podatke o prisotnosti in količini dodanega limoninega soka, limetinega soka ali snovi za nakisanje v skladu z Uredbo 1333/2008/ES. Ta podatek mora biti naveden na embalaži, na etiketi na embalaži ali v spremnem dokumentu.

VI. POGLAVJE PREHODNA IN KONČNI DOLOČBI

23. člen **(prehodna določba)**

Proizvodi, ki so dani na trg ali označeni pred 14. junijem 2026 v skladu s Pravilnikom o kakovosti sadnih sokov in nekaterih podobnih izdelkov (Uradni list RS, št. 89/13, 26/14 – ZKme-1B in 100/25 – ZHra), so lahko v prometu do porabe zalog.

24. člen **(prenehanje uporabe)**

Z dnem uveljavitve tega pravilnika se preneha uporabljati Pravilnik o kakovosti sadnih sokov in nekaterih podobnih izdelkov (Uradni list RS, št. 89/13, 26/14 – ZKme-1B in 100/25 – ZHra).

25. člen **(začetek veljavnosti)**

Ta pravilnik začne veljati 14. junija 2026.

Št. 007-55/2026

Ljubljana, dne 26. marca 2026

EVA 2026-2330-0021

Mateja Čalušić
ministrica
za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano